

غلامحسین نهازی*

چکیده

یکی از مهمترین و رایجترین روش‌های شناخت گرایشها، باورها و دیدگاه‌های مردم، سنجش افکار عمومی است. سنجش منظم و دقیق افکار عمومی می‌تواند تغییرات دیدگاه عمومی را نسبت به یک موضوع خاص نشان دهد و حتی در شناسایی ریشه‌ها و چگونگی این تغییرات مؤثر باشد. مرکز مطالعات علمی و تحقیقات استراتژیک خاورمیانه که بررسی و تحلیل مسایل خاورمیانه را به عنوان وظیفه علمی خود در نظر گرفته است، برای شناخت آخرین گرایشها و دیدگاهها درباره تحولات منطقه - به ویژه در سطح نخبگان علمی کشور - در سالهای اخیر به چند مورد نظرسنجی مبادرت کرده است؛ از جمله می‌توان به نظرسنجی از متخصصان ارشد و استادان دانشگاهها درباره تحولات خاورمیانه (دی ۷۹ تا خرداد ۸۰) اشاره کرد که خلاصه‌ای از آن در صفحات آینده آمده است. این نظرسنجی که شامل هشت پرسش می‌شد، به شیوه پرسشنامه‌ای صورت گرفت و داده‌های به دست آمده با توجه به متغیرهای جنس، سن، مدرک تحصیلی و رشته تخصصی تجزیه و تحلیل شده است.

کلید واژه‌ها: نظرسنجی، افکار عمومی، نخبگان علمی، رسانه‌های گروهی،

بحران خاورمیانه

نظرسنجی از استادان دانشگاه‌های کشور درباره منطقه خاورمیانه (دی ماه ۷۹ تا خرداد ۸۰)

مقدمه

۱- طرح موضوع:

توجه روز افزون جامعه‌شناسان و روان‌شناسان اجتماعی به افکار عمومی به این دلیل است که با دست‌یابی به افکار عمومی و بررسی ابعاد گوناگون آن می‌توان بیشترین شناخت را از اقشار مختلف مردم به دست آورد و تا حدودی به حوادثی که احتمال وقوع آنها در آینده می‌رود، واقف شد. از سوی دیگر اهمیت روز افزون افکار عمومی در اعمال قدرت سیاسی و افزایش کیفیت انجام مأموریت محوله، دستگاهها و مسئولان حکومتی و نیز سازمانهای غیرحکومتی را واداشته است تا برای جلب همکاری و مشارکت مردم، بیش از پیش به نگرشها، باورها و تمایلات آنها توجه نمایند و به منظور تأمین خواستها و نیازهای دسته‌جمعی، اقداماتی متنوع و ضروری انجام دهند. یکی از مهمترین اقدامات، مطالعه و ارزیابی افکار عمومی در شناخت رفتار جمعی و باورها، نظرات و گرایشهای اجتماعی، سیاسی و فرهنگی به عنوان یک ضرورت جدی در انجام بهینه مأموریتها، سیاست‌گذاریها و تصمیم‌گیریهاست. در این زمینه مرکز پژوهشهای علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه که سالهاست تحولات «خاورمیانه» را به مثابه مهمترین و فوری‌ترین محیط جغرافیایی، تاریخی، فکری و امنیتی ایران، مورد مطالعه قرار داده و سی شماره از فصلنامه علمی-تحقیقاتی مطالعات خاورمیانه را منتشر ساخته است، در پی مطالعه و ارزیابی نوبه‌ای از سطح قضاوت افکار عمومی برآمده است. در نوبت اول آرای تعداد ۲۲۰ نفر از فرهیختگان، کارشناسان و متخصصان ارشد امور فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی ایران و استادان دانشگاهها در همه رشته‌ها- به استثنای رشته هنر- به شیوه طبقه‌بندی و سهمیه‌ای مورد سنجش قرار گرفته است.

۲- اهداف تحقیق:

هدف اصلی این پژوهش، پاسخ‌یابی برای پرسشهای زیر است:
- فرهیختگان جامعه ایران از منطقه خاورمیانه و آنچه در آن می‌گذرد، چه میزان آگاهی دارند؟

- تحولات جاری خاورمیانه تا چه اندازه برای آنان اهمیت دارد؟
- آنان پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران را تا چه اندازه ضروری می دانند؟

- به نظر آنان مهمترین بحران در خاورمیانه چیست؟
- بحران مورد نظر تا چه اندازه در مسایل ایران (سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی) مؤثر است؟

- از دید آنان، وظیفه ایران برای رفع این بحران چیست؟
- به نظر آنان اقدامات عملی ایران در رفع بحران خاورمیانه چیست؟
- به نظر آنان بحران خاورمیانه چگونه برطرف خواهد شد و آینده این بحران را چگونه ارزیابی می کنند؟

۳- روش مطالعه:

روش مطالعه از نوع تحقیق پیمایشی^(۱) و استفاده از پرسشنامه جهت جمع آوری اطلاعات در خصوص واقعتهای عینی و ذهنی پاسخگویان از طریق نمونه گیری است.

۴- جامعه آماری:

تمامی استادان دانشگاههای کشور در رشته های مختلف - به استثنای رشته هنر - به عنوان جامعه آماری این بررسی در نظر گرفته شده اند. تعداد نفرات جامعه آماری ۳۰,۰۰۰ نفر (N) برآورد می گردد.

۵ - جامعه نمونه (n):

حجم نمونه آماری (n) به تعداد ۲۲۰ نفر می باشد. این رقم حدود یک صدم جامعه آماری بوده و نتایج حاصله، با درجه احتمال نسبتاً بالا، در سطح جامعه آماری قابل تعمیم است.

۶- نوع نمونه گیری:

نمونه گیری این بررسی از نوع نمونه گیری طبقه بندی و سهمیه ای است. در این روش دانشگاههای مراکز استانها به عنوان یک طبقه محسوب شده و برحسب تعداد استادان، تعدادی پرسشنامه به عنوان سهمیه هر طبقه در نظر گرفته شده است.

۷- روش جمع آوری اطلاعات:

برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های نظرسنجی هدایت شده^(۱) که به صورت کتبی- حضوری (در استان تهران) و کتبی- غیر حضوری (در سایر استانها) جامعه مورد مطالعه تکمیل شده، استفاده کرده ایم.

۸- پردازش داده ها:

با پایان یافتن مرحله عملیات میدانی و تکمیل پرسشنامه های مربوط در مناطق مورد مطالعه، پرسشنامه ها کدگذاری شده و به علت کم بودن حجم نمونه آماری (۲۲۰ نفر)، پردازش داده ها به صورت دستی انجام شده است.

۹- نتیجه گیری:

پس از پردازش و طراحی جدولها، داده های مربوط به هر سؤال و در نظر گرفتن با متغیرهای مستقل جنس، سن، مدرک تحصیلی و رشته تخصصی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته، خلاصه نتایج تحلیل محتوای داده ها در بخشهای جداگانه تنظیم شده است.

مشخصات پاسخگویان

۱- از تعداد ۲۲۰ پاسخگو، ۱۹۹ نفر (۹۰ درصد) مرد و ۲۱ نفر (۱۰ درصد)

زن می باشند (جدول شماره ۱).

1. Structured Questionnaire

۲- ۳۶ درصد از پاسخگویان (بیشترین) در گروه سنی ۴۹-۴۰ سال و ۱۲ درصد (کمترین) در گروه سنی ۶۰ و بالاتر قرار دارند (جدول شماره ۲). گروه‌های سنی ۳۹-۳۰ و ۵۹-۵۰ سال به ترتیب با ۲۶٫۵ درصد و ۲۵٫۵ درصد، پس از گروه سنی ۴۹-۴۰ سال دارای بیشترین فراوانی هستند.

۳- از لحاظ مدرک تحصیلی، ۶۹ درصد پاسخگویان دارای مدرک دکتری و ۳۱ درصد فوق لیسانس هستند (جدول شماره ۳).

۴- از لحاظ رشته تحصیلی، ۷۲ درصد از پاسخگویان در گروه علوم انسانی و با فاصله زیاد، گروه فنی مهندسی، ۹ درصد در گروه علوم پایه با ۴ درصد در هر یک از گروه‌های کشاورزی و منابع طبیعی و علوم پزشکی قرار دارند (جدول شماره ۴).

بخش اول: چکیده نتایج تحقیق

بررسی نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که:

- ۱- ۷۸ درصد از پاسخگویان در حد زیاد و خیلی زیاد و ۲۲ درصد در حد کم و خیلی کم، علاقه مند به پی‌گیری اخبار وقایع منطقه خاورمیانه می‌باشند.
- ۲- پاسخگویان دارای مدرک فوق لیسانس، حدود ۱۰ درصد کمتر از پاسخگویان دارای مدرک دکترا علاقه مند به پی‌گیری اخبار وقایع منطقه هستند.
- ۳- زنان پاسخگو حدود ۱۰ درصد کمتر از مردان پاسخگو، علاقه مند به پی‌گیری اخبار وقایع منطقه هستند.
- ۴- پاسخگویان گروه سنی ۴۹-۴۰ سال و پاسخگویان در گروه سنی ۳۹-۳۰ سال، به ترتیب بیشترین و کمترین علاقه را نسبت به پی‌گیری اخبار وقایع منطقه ابراز داشته‌اند.
- ۵- علاقه مندی پاسخگویان گروه علوم پزشکی و کشاورزی و منابع طبیعی به پی‌گیری اخبار وقایع منطقه، نسبت به پاسخگویان گروه علوم انسانی حایز اهمیت و قابل بررسی و تأمل است.

۶- پاسخگویان زن حدود ۱۰ درصد کمتر از پاسخگویان مرد، تحولات جاری منطقه خاورمیانه را مهم می دانند.

۷- میان متغیر ثابت سن و میزان اهمیت تحولات جاری منطقه، رابطه معناداری وجود دارد و با افزایش سن، میزان اهمیت تحولات جاری منطقه برای پاسخگویان نیز افزایش می یابد.

۸- با کاهش سطح تحصیلات پاسخگویان از اهمیت تحولات جاری منطقه در نزد آنان کاسته می شود.

۹- پاسخگویان رشته های تحصیلی کشاورزی، فنی، مهندسی و علوم پزشکی نسبت به پاسخگویان در گروه علوم انسانی، اهمیت بیشتری برای تحولات جاری منطقه قایل هستند.

۱۰- میان پاسخگویان زن و مرد در خصوص ضرورت پی گیری تحولات منطقه از طریق رسانه های گروهی ایران، تفاوت آشکاری وجود ندارد.

۱۱- میان متغیر ثابت سن و متغیر وابسته ضرورت پی گیری تحولات منطقه در رسانه های گروهی ایران، رابطه معناداری وجود دارد و پاسخگویان گروه های سنی بالاتر، ضرورت بیشتری برای پی گیری تحولات منطقه در رسانه های گروهی ایران قایل هستند.

۱۲- پاسخگویان در هر دو سطح تحصیلی فوق لیسانس و دکتری به یک میزان، ضرورت انعکاس اخبار وقایع و تحولات منطقه در رسانه های گروهی ایران را مورد تأیید و تأکید قرار می دهند.

۱۳- استادان پاسخگو در رشته های علوم انسانی کمتر و یا حداکثر مساوی با استادان پاسخگو در رشته های دیگر، نسبت به ضرورت پی گیری اخبار وقایع و تحولات منطقه در رسانه های گروهی ایران، اظهار نظر مثبت نموده اند.

۱۴- از مجموع ۴۳۷ پاسخ به سؤال چهارم (مهمترین بحران خاورمیانه چیست؟)، ۳۸ درصد به بحران سلطه گری اسرائیل و بحران آوارگان فلسطینی اختصاص یافته است. در مرتبه بعد، ۲۹ درصد پاسخها بر بحران سیاسی، اقتصادی در عراق، ترکیه، افغانستان و اختلافات مرزی میان کشورهای منطقه تأکید نموده اند.

- ۱۵- پاسخگویان زن پس از ذکر بحران سلطه‌گری اسرائیل و نیز بحران سیاسی، اقتصادی در عراق، ترکیه و افغانستان بحران افزایش تولید، توزیع و استعمال مواد مخدر را به عنوان اولویت سوم بحرانهای منطقه نام برده‌اند، در حالی که مردان پاسخگو، نفوذ و استقرار قدرتهای بزرگ در خلیج فارس و آسیای میانه را در اولویت سوم بحرانهای منطقه قرار داده‌اند.
- ۱۶- پاسخگویان در گروههای سنی مختلف نیز به طور یکسان، بحران سلطه‌گری اسرائیل و نیز بحران سیاسی، اقتصادی در عراق، ترکیه، افغانستان و اختلافات مرزی میان کشورهای منطقه را به عنوان مهمترین بحران انتخاب نموده‌اند.
- ۱۷- مدرک تحصیلی پاسخگویان تأثیری در اولویت بندی مهمترین بحرانهای موجود در منطقه خاورمیانه ندارد.
- ۱۸- تقریباً میان اولویت بندی مهمترین بحرانهای موجود در منطقه خاورمیانه از سوی پاسخگویان در رشته‌های تحصیلی مختلف، تفاوت چشمگیری مشاهده نمی‌شود.
- ۱۹- پاسخگویان زن ۱۰ درصد کمتر از پاسخگویان مرد، میزان تأثیر بحرانهای منطقه بر مسایل ایران را در حد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نموده‌اند.
- ۲۰- میان متغیر ثابت سن و میزان تأثیر بحرانهای منطقه خاورمیانه در مسایل ایران، رابطه معناداری وجود دارد و با افزایش سن پاسخگویان میزان تأثیر بحرانهای منطقه در مسایل ایران نیز افزایش می‌یابد.
- ۲۱- در نظر پاسخگویان دارای مدرک دکترا نسبت به پاسخگویان دارای مدرک فوق لیسانس، بحرانهای منطقه در مسایل ایران تأثیر کمتری دارد.
- ۲۲- انتخاب گزینه‌های «خیلی زیاد» در پاسخ به سؤال ۵ (تأثیر بحرانهای خاورمیانه بر مسایل ایران)، از سوی پاسخگویان رشته‌های علوم انسانی، به دلیل تخصصی بودن سؤال و ارتباط با کارکرد این رشته‌ها، نسبت به پاسخگویان سایر رشته‌ها بیشتر است.
- ۲۳- در پاسخ به سؤال ششم (به نظر شما وظایف ایران در رفع بحرانهای موجود منطقه چیست؟) پاسخگویان بیشتر بر وظایف تدوین استراتژی سیاست خارجی، تقویت دیپلماسی و ایجاد وحدت نظر و رویه در تصمیم‌گیری و اجرا در صحنه روابط بین‌الملل تأکید نموده‌اند.

۲۴- هرچند پاسخگویان مرد و زن، دو وظیفه اول- تدوین استراتژی سیاست خارجی، و همکاری و هماهنگی با سازمانهای بین المللی و منطقه ای- را به طور یکسان در اولویت وظایف ایران قرار داده اند، اما در اولویتهای بعدی پاسخگویان زن بیشتر بر سیاست بی طرفی و پرداختن به مسایل داخلی تأکید می نمایند.

۲۵- میان متغیر ثابت سن و متغیر وابسته وظایف ایران در قبال بحرانهای موجود در منطقه رابطه معناداری وجود ندارد و تقریباً همه گروه های سنی به طور یکسان، سه وظیفه اول- تدوین استراتژی سیاست خارجی، همکاری با سازمانهای بین المللی و منطقه ای، و اجرای سیاست حسن تفاهم و تنش زدایی- را در اولویت قرار داده اند.

۲۶- میان پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی دکترا و فوق لیسانس، در اولویت بندی وظایف ایران در قبال بحرانهای خاورمیانه تفاوتی وجود ندارد.

۲۷- در میان پاسخگویان رشته های تحصیلی مختلف در پاسخ به سؤال ششم (وظایف دولت ایران در قبال بحرانهای منطقه)، تنها، اولویت بندی پاسخگویان در گروه علوم انسانی از انسجام منطقی و ارتباط معنادار برخوردار است و این امر، حاکی از آن است که پاسخگویان در رشته های علوم انسانی، به رغم پی گیری کمتر اخبار و قایع و تحولات خاورمیانه و اهمیت کمتر این تحولات برای آنان، نسبت به سایر رشته های تحصیلی، در مورد این سؤال پاسخی تخصصی و متناسب با کارکرد رشته تحصیلی خود ارایه نموده اند.

۲۸- از مجموع پاسخهای سؤال هفتم (به نظر شما اقدامات عملی ایران در رفع بحرانهای موجود در منطقه چیست؟)، ۳۴ درصد به همکاری ایران با سازمانهای بین المللی و منطقه ای و نیز اتحادیه اروپا، تقویت دیپلماسی و تشکیل پیمانهای منطقه ای برای مقابله با اسراییل اختصاص یافته است. در مرتبه بعد، ۱۲ درصد اجرای سیاست تنش زدایی و عدم مداخله در کشورهای همجوار و ۹ درصد نیز حمایت مادی از انتفاضه را مطرح کرده اند.

۲۹- پاسخگویان مرد و زن به طور یکسان، سه محور اول را به عنوان اولویت اقدامات ایران در رفع بحرانهای منطقه خاورمیانه انتخاب نموده اند.

۳۰- تمام پاسخگویان در گروه های سنی مختلف، همکاری با سازمانهای

بین‌المللی و منطقه‌ای و تقویت دیپلماسی را به‌عنوان اولویت اول اقدامات ایران مطرح ساخته‌اند.

۳۱- پاسخگویان دارای مدارک تحصیلی دکترا و فوق لیسانس، هردو، محور اول و دوم - همکاری ایران با سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای، اجرای سیاست تنش‌زدایی و عدم مداخله در امور داخلی دیگر کشورها - را به ترتیب، به‌عنوان اولویت اقدامات ایران انتخاب نموده‌اند.

۳۲- پاسخگویان در تمام رشته‌های تحصیلی، به‌جز علوم پزشکی، همکاری با سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای و تقویت دیپلماسی را به‌عنوان اولویت اول اقدامات ایران مطرح ساخته‌اند. ضمن اینکه پاسخگویان در گروه علوم پزشکی بیش از سایر پاسخگویان، محورهای دهم و یازدهم - توسعه درون‌زا، سازمان‌دهی جبهه اسلامی علیه صهیونیسم - را به‌عنوان اولویت‌های پنجم و ششم اقدامات ایران انتخاب نموده‌اند.

۳۳- در پاسخ به سؤال هشتم (به‌نظر شما بحرانهای موجود در خاورمیانه چگونه برطرف خواهد شد؟) ۲۵ درصد از پاسخهای ارایه شده، به اتحاد کشورهای اسلامی - عربی و پیوند استراتژیک ایران و عربستان اشاره دارد، ۱۷ درصد تدوین استراتژی مناسب، ۱۵ درصد تقویت بنیه سیاسی و اقتصادی فلسطین و ۱۴ درصد نیز بیداری مردم کشورهای اسلامی - عربی را به‌عنوان راه حل رفع بحرانهای موجود در منطقه اولویت بندی نموده‌اند.

۳۴- غیر از محورهای اول و دوم - اتحاد کشورهای اسلامی - عربی، و تدوین استراتژی مناسب برای حل و فصل بحرانها - که از سوی پاسخگویان مرد و زن به‌طور مساوی، به‌عنوان راه حل رفع بحرانها انتخاب گردیده است، پاسخگویان زن، مشارکت و کمک به روند صلح اعراب و اسرائیل را بیش از پاسخگویان مرد مدنظر قرار داده‌اند.

۳۵- پاسخگویان در گروههای سنی مختلف نیز، سه محور اول را به‌عنوان راه حل اساسی در رفع بحرانهای منطقه ذکر نموده‌اند، ضمن آنکه میان کاهش سن و گرایش

پاسخگویان به مشارکت و کمک به روند صلح اعراب و اسراییل رابطه معناداری وجود دارد که قابل تأمل و بررسی است.

۳۶- پاسخگویان دارای مدارک دکترا و فوق لیسانس، هردو محور اول و دوم را به عنوان اولویت اول حل و فصل بحرانها مطرح نموده اند.

۳۷- در پاسخ به سؤال هشتم و ارایه راه حل برای رفع بحرانهای خاورمیانه، تنها پاسخگویان رشته های علوم انسانی به صورت منسجم، ۱۱ محور را به عنوان اولویتهای حل و فصل بحرانهای موجود در خاورمیانه مطرح نموده اند.

بخش دوم: توزیع و تحلیل پاسخها

سؤال اول: چه میزان اخبار منطقه خاورمیانه را پی گیری می نمایید؟

۱- در مجموع ۵۹ درصد از پاسخگویان در حد زیاد، ۱۹٫۵ درصد در حد خیلی زیاد، ۱۸ درصد در حد کم و ۴ درصد در حد خیلی کم، اخبار منطقه خاورمیانه را پی گیری می نمایند. یعنی حدود ۷۸ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد و ۲۲ درصد در حد کم و خیلی کم علاقه مند به پی گیری اخبار و وقایع منطقه می باشند.

بررسی پاسخ سؤال اول از لحاظ جنس

۲- ۸۰ درصد از مردان پاسخگو در حد زیاد و خیلی زیاد علاقه مند به پی گیری اخبار وقایع منطقه هستند. در حالی که ۶۲ درصد از زنان پاسخگو، علاقه مندیشان را در حد زیاد و خیلی زیاد ابراز داشته اند (۱۸ درصد کمتر از مردان). همچنین ۳۰ درصد از زنان پاسخگو در حد کم و خیلی کم، اخبار وقایع خاورمیانه را پی گیری می کنند، در حالی که تنها ۲۰ درصد از مردان در حد کم و خیلی کم علاقه مند به پی گیری اخبار وقایع منطقه هستند (جدول شماره ۵).

بررسی پاسخ سؤال اول از لحاظ سن

۳-۸۵ درصد گروه سنی ۴۹-۴۰ سال، و پس از آن ۸۱ درصد گروه سنی ۶۰ و بالاتر، اخبار وقایع منطقه را در حد زیاد و خیلی زیاد پی گیری می کنند. پاسخگویان گروه سنی ۳۹-۳۰ سال نسبت به پاسخگویان سایر گروههای سنی، علاقه کمتری به پی گیری اخبار وقایع منطقه نشان می دهند (جدول شماره ۶).

بررسی پاسخ سؤال اول از لحاظ مدرک تحصیلی

۴-۸۱ درصد از پاسخگویان دارای مدرک دکترا و ۷۱ درصد از پاسخگویان دارای مدرک فوق لیسانس، اخبار وقایع منطقه خاورمیانه را پی گیری می کنند. یعنی پاسخگویان با مدرک فوق لیسانس، ۱۰ درصد کمتر از پاسخگویان با مدرک دکترا علاقه مند به پی گیری اخبار منطقه هستند (جدول شماره ۷).

بررسی پاسخ سؤال اول از لحاظ رشته تحصیلی

۵- براساس اطلاعات موجود (در جدول شماره ۸)، گروه علوم پزشکی با ۶۲٫۵ درصد، گروه فنی مهندسی با ۲۵ درصد و در مرحله سوم گروه علوم انسانی با ۱۹ درصد، به پی گیری اخبار وقایع خاورمیانه در حد خیلی زیاد اهمیت می دهند. مطابق داده های جدول، گروه علوم انسانی در رتبه سوم و پس از گروه کشاورزی و گروه علوم پزشکی، پی گیری اخبار وقایع منطقه را در حد زیاد و خیلی زیاد مورد توجه قرار می دهند. علاقه مندی پاسخگویان گروه علوم پزشکی و کشاورزی به پی گیری اخبار وقایع منطقه خاورمیانه، نسبت به پاسخگویان گروه علوم انسانی حایز اهمیت و قابل تأمل و بررسی کارشناسی است.

سؤال دوم: تحولات جاری منطقه خاورمیانه، چه میزان برای شما حایز اهمیت است؟

بررسی پاسخ سؤال دوم از لحاظ جنس

۶- براساس داده های (جدول شماره ۹)، تحولات جاری منطقه برای ۹۲ درصد از

پاسخگویان مرد و ۸۱ درصد از پاسخگویان زن (با تفاوت ۱۰ درصد مردان بیشتر از زنان)، حایز اهمیت است. تفاوت میان مردان و زنان پاسخگو در پاسخ به این سؤال (حدود ۱۰ درصد مردان بیشتر از زنان) همانند تفاوت میان آنها در پاسخ به سؤال اول (میزان پی گیری اخبار وقایع منطقه) می باشد. همسانی پاسخهای دو سؤال، این نکته را تأیید می کند که استادان زن حدود ۱۰ درصد کمتر از استادان مرد، هم اخبار وقایع منطقه را کمتر پی گیری می نمایند و هم تحولات جاری منطقه خاورمیانه برای آنان از اهمیت کمتری برخوردار است.

بررسی پاسخ سؤال دوم از لحاظ سن

۷- چنان که در جدول شماره ۱۱ ملاحظه می شود، ۸۵ درصد گروه سنی ۳۰-۳۹، ۹۴ درصد گروه سنی ۴۰-۴۹، ۹۴٫۵ درصد، گروه سنی ۵۰-۵۹، و ۹۲ درصد و گروه سنی ۶۰ به بالاتر، تحولات جاری منطقه را در حد زیاد و خیلی زیاد مهم می دانند. میان افزایش متغیر ثابت سن و میزان اهمیت تحولات جاری منطقه، رابطه معناداری وجود دارد. یعنی با افزایش سن، میزان اهمیت تحولات جاری منطقه نیز برای پاسخگویان افزایش می یابد، هر چند در گروه سنی ۶۰ سال به بالاتر، کاهش اندکی نسبت به سایر گروههای سنی مشاهده می گردد.

بررسی پاسخ سؤال دوم از لحاظ مدرک تحصیلی

۸-۹۲ درصد از پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی دکترا و ۸۸ درصد از پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس تحولات جاری منطقه را در حد زیاد و خیلی زیاد، حایز اهمیت می دانند (جدول شماره ۱۱). پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس حدود ۴ درصد کمتر از پاسخگویان دارای مدرک دکترا، تحولات جاری منطقه را مهم می دانند. اختلاف نظر پاسخگویان در دو سطح دکترا و فوق لیسانس، همان گونه که از بررسی پاسخ سؤال اول (جدول شماره ۶) نیز مشخص گردید، این مطلب را مورد تأیید

قرار می دهد که با کاهش سطح تحصیلات، از اهمیت تحولات جاری منطقه در نظر پاسخگویان کاسته می شود.

بررسی پاسخ سؤال دوم از لحاظ رشته تحصیلی

۹- براساس آمار موجود در جدول شماره ۱۲ پاسخگویان در رشته تحصیلی کشاورزی و منابع طبیعی با ۱۰۰ درصد در رتبه اول، گروه علوم انسانی با ۹۳ درصد در رتبه دوم، گروه فنی مهندسی با کمی اختلاف (۹۲ درصد) در رتبه سوم و پس از آن گروه علوم پزشکی و گروه علوم پایه با ۸۷٫۵ درصد و ۷۵ درصد، تحولات جاری منطقه را حایز اهمیت می دانند. این نکته نیز همانند نتیجه بررسی جدول شماره ۸ (در مورد میزان پی گیری اخبار منطقه خاورمیانه) مورد تأیید قرار می گیرد که پاسخگویان سایر رشته های تحصیلی غیر علوم انسانی نسبت به پی گیری تحولات منطقه و مسایل سیاسی-اقتصادی آن تعلق خاطر و علاقه بیشتری دارند.

سؤال سوم: به نظر شما پی گیری تحولات جاری منطقه خاورمیانه از طریق رسانه های گروهی ایران تا چه میزان ضرورت دارد؟

بررسی پاسخ به سؤال سوم از لحاظ جنس

۱۰- همان گونه که جدول شماره ۱۳ نشان می دهد، مردان و زنان پاسخگو تقریباً به طور یکسان (۹۶ درصد و ۹۵ درصد)، پی گیری تحولات جاری منطقه توسط رسانه های گروهی ایران را ضروری تشخیص داده اند و میان دو گروه زنان و مردان پاسخگو، در خصوص ضرورت پی گیری تحولات از طریق رسانه ها تفاوت آشکاری وجود ندارد.

بررسی پاسخ سؤال سوم از لحاظ سن

۱۱- همان گونه که در جدول شماره ۱۴ مشاهده می شود، استادان دانشگاه های کشور در گروه سنی ۳۹-۳۰ و ۴۹-۴۰ سال هر کدام با ۹۵ درصد و گروه سنی ۵۹-۵۰ با

۹۷ درصد و گروه سنی ۶۰ و بالاتر با ۱۰۰ درصد ضرورت پی گیری تحولات جاری منطقه از طریق رسانه های گروهی ایران را در حد زیاد و خیلی زیاد مورد تأیید قرار داده اند. براساس آمار، میان افزایش سن و تأکید بر ضرورت پی گیری تحولات رابطه معناداری وجود دارد. بدین ترتیب که گروه های سنی بالاتر برای پی گیری تحولات منطقه در رسانه های گروهی ایران ضرورت بیشتری قایل هستند.

بررسی پاسخ سؤال سوم از لحاظ مدرک تحصیلی

۱۲- براساس داده های جدول شماره ۱۵، ۹۷ درصد پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس و ۹۵ درصد پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی دکترا، (تنها با ۲ درصد اختلاف)، پرداختن رسانه های گروهی به تحولات جاری منطقه را در حد زیاد و خیلی زیاد مورد تأکید قرار داده اند. با چشم پوشی از اختلاف اندک (۲ درصد)، هر دو گروه پاسخگویان در دو سطح تحصیلی، تقریباً به یک میزان، ضرورت انعکاس اخبار وقایع و تحولات منطقه در رسانه های گروهی ایران را مورد تأیید قرار داده اند.

بررسی پاسخ سؤال سوم از لحاظ رشته تحصیلی

۱۳- داده ها نشان می دهد که استادان رشته های علوم پزشکی بیشتر از استادان گروه های دیگر ضرورت پرداختن رسانه های گروهی به تحولات جاری منطقه را در حد زیاد و خیلی زیاد مورد تأکید قرار داده اند (جدول شماره ۱۶). مطابق آمار این جدول (همانند نتایج پاسخ به سؤالات اول و دوم)، پاسخگویان گروه علوم انسانی کمتر از پاسخگویان گروه علوم پزشکی، ولی این بار بیشتر از پاسخگویان گروه های فنی و مهندسی، علوم پایه و کشاورزی و منابع طبیعی بر ضرورت پی گیری تحولات منطقه از طریق رسانه های گروهی ایران، در حد زیاد و خیلی زیاد تأکید نموده اند. این نکته که استادان رشته های علوم انسانی یا کمتر و یا حداکثر مساوی و به میزان استادان رشته های دیگر در مورد ضرورت پی گیری

اخبار وقایع و تحولات خاورمیانه رسانه‌ها اظهار نظر مثبت نموده‌اند، قابل بررسی و تأمل می‌باشد.

سؤال چهارم: به نظر شما در حال حاضر مهمترین بحران خاورمیانه کدام است؟

۱۴- در پاسخ به این سؤال، هریک از پاسخگویان به بیش از یک بحران اشاره نموده‌اند و بنابراین، در میان مجموع پاسخهای ۲۲۰ نفر، ۴۳۷ بحران عنوان شده که مطابق جدول صفحه ۳۶ در ۱۴ گروه دسته‌بندی گردیده است. همان گونه که مشاهده می‌شود برخی پاسخگویان پاسخی به این سؤال نداده‌اند.

از مجموع ۴۳۷ پاسخ به سؤال چهارم، ۳۸ درصد به بحران سلطه‌گری اسرائیل و بحران آوارگان فلسطینی، بحران سیاسی، اقتصادی در عراق، ترکیه، افغانستان و اختلافات مرزی میان کشورهای منطقه، نفوذ و استقرار قدرتهای بزرگ در خلیج فارس و آسیای میانه، ۷ درصد به بحران واگرایی و عدم همبستگی کشورهای منطقه و بحران مشروعیت حکومت‌های اسلامی-عربی منطقه اشاره نموده‌اند. درصد کسانی که در این باره اظهار نظر نکرده‌اند ۱۸ درصد بوده است.

بررسی پاسخ سؤال چهارم از لحاظ جنس

۱۵- پاسخگویان مرد و زن، هر کدام به دو بحران سلطه‌گری اسرائیل و بحران سیاسی-اقتصادی در عراق، ترکیه، افغانستان و اختلافات مرزی میان کشورهای منطقه به عنوان اولویت اول و دوم، اشاره کرده‌اند. اما در رتبه سوم، پاسخگویان مرد بحران نفوذ و استقرار قدرتهای بزرگ در خلیج فارس و پاسخگویان زن بحران افزایش تولید، توزیع و استعمال مواد مخدر در منطقه را عنوان کرده‌اند (جدول شماره ۱۷).

بررسی پاسخ سؤال چهارم از لحاظ سن

۱۶- بررسی داده‌های موجود در جدول شماره ۱۸ نشان می‌دهد که تمام گروه‌های

سنی به طور یکسان، دو موضوع اول (بحران سلطه‌گری اسرائیل و بحران سیاسی-اقتصادی در عراق، ترکیه، افغانستان و ...) را به عنوان مهمترین بحران انتخاب نموده‌اند. اما در اولویت سوم، در گروه سنی ۳۹-۳۰ سال و ۵۹-۵۰ سال موضوع پنجم (بحران توسعه اقتصادی، ...) و دو گروه سنی ۴۹-۴۰ و ۶۰ سال و بالاتر موضوع سوم (نفوذ و استقرار قدرتهای بزرگ در خلیج فارس و آسیای میانه) را انتخاب نموده‌اند.

بررسی پاسخ سؤال چهارم از لحاظ مدرک تحصیلی

۱۷- همان گونه که در جدول شماره ۱۹ نیز مشاهده می‌شود، پاسخگویان دارای مدارک تحصیلی دکترا و فوق لیسانس، هر دو به طور یکسان به ترتیب موضوعهای ردیف اول تا پنجم (مندرج در جدول فهرست بحرانهای مربوط به سؤال چهارم) را به عنوان مهمترین بحرانهای خاورمیانه انتخاب نموده‌اند. بنابراین، تفاوت در مدرک تحصیلی تأثیری در اولویت بندی مهمترین بحرانهای موجود در منطقه خاورمیانه نداشته است.

بررسی پاسخ سؤال چهارم از لحاظ رشته تحصیلی

۱۸- پاسخگویان تمام گروه‌های تحصیلی به استثنای گروه فنی مهندسی، در پاسخ به سؤال چهارم، موضوع اول را به عنوان مهمترین بحران خاورمیانه ذکر کرده‌اند، اما از نظر پاسخگویان گروه فنی مهندسی، موضوع دوم در اولویت اول قرار گرفته و موضوع اول اولویت دوم را به خود اختصاص داده است. اولویت دوم پاسخگویان گروه‌های علوم پایه، علوم انسانی و علوم پزشکی، موضوع دوم و پاسخگویان گروه کشاورزی و منابع طبیعی، موضوع پنجم است.

این تفاوت در اولویت بندیها در مورد موضوعات دیگر نیز مشاهده می‌شود (جدول شماره ۲۰).

سؤال پنجم: به نظر شما بحرانهای خاورمیانه تا چه اندازه در مسایل ایران مؤثر است؟

بررسی پاسخ سؤال پنجم از لحاظ جنس

۱۹- در مجموع حدود ۹۴ درصد از کل پاسخگویان، میزان تأثیر بحرانهای موجود در منطقه خاورمیانه بر مسایل ایران را، در حد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نموده اند. این میزان شامل ۹۵ درصد از کل پاسخگویان مرد و ۸۶ درصد از کل پاسخگویان زن می باشد. پاسخگویان زن حدود ۱۰ درصد کمتر از پاسخگویان مرد، تأثیر بحرانهای منطقه بر مسایل ایران را در حد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نموده اند. این تفاوت در آراء و نظرات زنان نسبت به مردان در پاسخ به سؤالهای اول و دوم نیز مشاهده می شود (جدول شماره ۲۱).

بررسی پاسخ سؤال پنجم از لحاظ سن

۲۰- مطابق با داده های موجود در جدول شماره ۲۳، میان متغیر سن و اظهار نظر در مورد میزان تأثیر بحرانهای منطقه خاورمیانه مسایل ایران رابطه معناداری وجود دارد. بدین گونه که با افزایش سن پاسخگویان، میزان تأثیر بحرانها در مسایل ایران نیز افزایش می یابد. ۹۰ درصد پاسخگویان در گروه سنی ۳۹-۳۰ سال، ۹۵ درصد گروههای سنی ۴۹-۴۰ و ۵۹-۵۰ سال و ۹۶ درصد گروه سنی ۶۰ و بالاتر، میزان تأثیر بحرانهای منطقه مسایل ایران را در حد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نموده اند.

بررسی پاسخ سؤال پنجم از لحاظ مدرک تحصیلی

۲۱- چنان که در جدول شماره ۲۲ مشاهده می شود، پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس، ۴ درصد بیش از پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی دکترا، میزان تأثیر بحرانهای منطقه خاورمیانه در مسایل ایران را در حد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نموده اند. قبلاً در بررسی سؤال دوم (جدول شماره ۱۱- تحولات جاری منطقه خاورمیانه چه میزان برای شما حایز اهمیت است؟) گفته می شود که پاسخگویان با مدرک تحصیلی دکترا، ۴ درصد بیش از پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس، تحولات منطقه را حایز

اهمیت دانسته اند. این تفاوت نشان می دهد که از نظر پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی بالاتر، بحرانهای منطقه به رغم اهمیتشان، برمسایل ایران تأثیر کمتری دارند.

بررسی پاسخ سؤال پنجم از لحاظ رشته تحصیلی

۲۲- از بررسی داده های جدول شماره ۲۴ چنین نتیجه می شود که پاسخگویان در رشته های فنی مهندسی، علوم پایه، کشاورزی و منابع طبیعی، علوم انسانی و علوم پزشکی، به ترتیب ۹۲ درصد- ۹۰ درصد- ۸۹ درصد- ۹۵ درصد و ۷۵ درصد، میزان تأثیر بحرانهای منطقه در مسایل ایران را در حد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نموده اند. در این میان، پاسخگویان رشته علوم انسانی بیش از سایر پاسخگویان در رشته های دیگر میزان این تأثیر را در حد زیاد و خیلی زیاد دانسته اند.

قبلاً از بررسی داده های جدول شماره ۸ در مورد میزان پی گیری اخبار وقایع منطقه توسط پاسخگویان و نیز از بررسی داده های جدول شماره ۱۲ درباره میزان اهمیت تحولات منطقه نزد پاسخگویان، مشخص گردید که پاسخگویان رشته های تحصیلی علوم انسانی نسبت به پاسخگویان رشته های دیگر، هم کمتر اخبار وقایع و تحولات منطقه را پی گیری می کنند و هم، این تحولات برای آنان از اهمیت کمتری برخوردار است. اما درصد بیشتری از پاسخگویان رشته های علوم انسانی نسبت به پاسخگویان رشته های دیگر، میزان تأثیر بحرانهای خاورمیانه بر مسایل ایران را در حد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده اند و این به دلیل تخصصی بودن سؤال پنجم و ارتباط آن با کارکرد رشته های علوم انسانی است.

سؤال ششم: به نظر شما وظایف ایران در رفع بحرانهای موجود در منطقه خاورمیانه چیست؟

۲۳- برخی از پاسخگویان در پاسخ به این سؤال، بیش از یک وظیفه برای دولت ایران جهت رفع بحرانهای منطقه خاورمیانه ذکر نموده اند، به طوری که کل پاسخگویان (۲۲۰ نفر)، ۳۳۲ وظیفه عنوان نموده اند که طبق جدول صفحه ۴۴ در ۱۵ گروه دسته بندی شده است.

در این میان، تدوین استراتژی سیاست خارجی، تقویت دیپلماسی و ایجاد وحدت نظر در تصمیم‌گیری و اجرا در صحنه روابط بین‌الملل فوری‌تر و مهم‌تر تلقی گردیده و ۱۹ درصد از کل پاسخهای داده شده را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۲۵).

در اولویت بعدی، وظیفه همکاری و هماهنگی با سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای جهت اعمال فشار سیاسی، اقتصادی بر اسرائیل و در اولویت سوم، وظیفه اجرای سیاست حسن تفاهم و تنش‌زدایی در داخل و خارج و تن دادن به قواعد بازی در صحنه روابط بین‌الملل قرار گرفته است.

بررسی سؤال ششم از لحاظ جنس

۲۴- پاسخگویان مرد و زن به طور یکسان، دو وظیفه اول (تدوین استراتژی سیاست خارجی و...، و همکاری و هماهنگی با سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای) را به طور یکسان در اولویت وظایف ایران دانسته‌اند. اما تفاوت آرا پاسخگویان مرد و زن، در اولویت سوم وظایف آشکار گردیده است، به طوری که پاسخگویان مرد، وظیفه اجرای سیاست حسن تفاهم و تنش‌زدایی و پاسخگویان زن، اتخاذ سیاست بی‌طرفی و پرداختن به مسایل داخلی و تأمین منافع ملی و تقویت بنیه اقتصادی، نظامی و دفاعی را به عنوان اولویت سوم وظایف ایران برشمرده‌اند. این نکته که آیا اختلاف آرا میان پاسخگویان مرد و زن در مورد اولویت بندی وظایف ایران در قبال بحرانهای خاورمیانه، محافظه‌کاری زنان را در عرصه سیاست و روابط بین‌الملل تأیید می‌نماید یا خیر، قابل بررسی و تأمل است (جدول شماره ۲۵).

بررسی سؤال ششم از لحاظ سن

۲۵- بررسی جدول شماره ۲۶ نشان می‌دهد که میان متغیر مستقل سن با متغیر وابسته (وظایف ایران در...) رابطه معناداری وجود ندارد و پاسخگویان تمام گروههای سنی به طور یکسان، سه وظیفه اول را در اولویت قرار داده و تنها در اولویتهای چهارم و پنجم، میان گروههای سنی مختلف تفاوت اندکی وجود دارد.

بررسی سؤال ششم از لحاظ مدرک تحصیلی

۲۶- بررسی اطلاعات موجود در جدول شماره ۲۷ نیز نشان می‌دهد که میان پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی دکترا و فوق لیسانس، در اولویت بندی وظایف ایران در قبال بحرانهای خاورمیانه تفاوتی وجود ندارد. متغیر مستقل مدرک تحصیلی در افزایش، کاهش و یا جا به جایی متغیر وابسته (وظایف ایران در قبال بحران...) مؤثر نیست.

بررسی سؤال ششم از لحاظ رشته تحصیلی

۲۷- داده‌های موجود در جدول شماره ۲۸ بیانگر آن است که پاسخگویان در رشته‌های مختلف تحصیلی (غیر از گروه علوم انسانی)، در پاسخ به این سؤال تخصصی، غیر از اشتراک نسبی در اولویت اول وظایف قید شده برای ایران در قبال رفع بحران در منطقه، در سایر موارد دارای پراکندگی آرا هستند. برای مثال، پاسخگویان گروه کشاورزی و منابع طبیعی، ۹ وظیفه را در اولویت سوم و گروه علوم پزشکی، ۸ وظیفه را به طور یکسان در اولویت اول عنوان نموده‌اند.

در میان پاسخهای در رشته‌های مختلف، تنها پاسخ گروه علوم انسانی از انسجام منطقی و معنادار برخوردار است و این حاکی از آن است که پاسخگویان رشته علوم انسانی به رغم پی گیری کمتر اخبار تحولات منطقه و اهمیت کمتر این تحولات برای آنان نسبت به پاسخگویان سایر رشته‌ها، در مورد این سؤال، پاسخ تخصصی و مرتبط با کار ویژه رشته تحصیلی خود را ارایه نموده‌اند.

سؤال هفتم: به نظر شما اقدامات عملی ایران در رفع بحرانهای موجود در منطقه چیست؟

۲۸- در پاسخ به این سؤال برخی از پاسخگویان به بیش از یک مورد اشاره نموده‌اند و بنابراین، از مجموع ۲۲۰ پاسخگو، ۳۰۹ اقدام برای دولت ایران جهت رفع بحرانهای موجود در منطقه خاورمیانه عنوان شده که طبق جدول صفحه ۴۹ در ۱۵ گروه دسته بندی

گردیده است. ۳۴ درصد از کل اقدامات پیشنهاد شده به همکاری با سازمان ملل و سایر سازمانهای منطقه ای و نیز اتحادیه اروپا، تقویت دیپلماسی و تشکیل پیمانهای منطقه ای برای مقابله با اسرائیل اختصاص دارد و در اولویت بعد، ۱۲ درصد به اجرای سیاست تنش زدایی و عدم مداخله در امور داخلی کشورهای هم جوار و تطابق پذیری تدریجی با سازمان دهی نوین جهانی اشاره کرده اند و ۹ درصد نیز، ارایه حمایتهای مالی و تشویقهای اقتصادی به فلسطینی ها جهت حفظ و تداوم انتفاضه را به عنوان اولویت سوم، پیشنهاد کرده اند.

بررسی پاسخ سؤال هفتم از لحاظ جنس

۲۹- همان گونه که در جدول شماره ۲۹ مشاهده می شود پاسخگویان مرد و زن به طور یکسان، به ترتیب سه محور اول را به عنوان اولویت اقدامات ایران در رفع بحرانهای منطقه خاورمیانه انتخاب نموده اند. اما محور چهارم (ایجاد وحدت نظر و رویه در میان مسئولان نظام در برابر بحرانهای موجود در منطقه) از سوی پاسخگویان مرد به عنوان اولویت چهارم مطرح گردیده که از سوی پاسخگویان زن اصلاً مورد توجه قرار نگرفته (صفر درصد) و به جای آن، محور پنجم (ارایه حمایتهای فرهنگی و تبلیغاتی به فلسطینی ها جهت حفظ و تداوم انتفاضه) به عنوان اولویت چهارم عنوان شده است.

بررسی پاسخ سؤال هفتم از لحاظ مدرک تحصیلی

۳۰- براساس داده های موجود، پاسخگویان دارای مدارک تحصیلی دکترا و فوق لیسانس، هر دو محور اول و دوم را به ترتیب به عنوان اولویت اقدامات ایران انتخاب نموده اند، اما پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس، اولویت سوم (ارایه حمایتهای مالی و تشویقهای اقتصادی به فلسطینی ها جهت حفظ و تداوم انتفاضه) را عنوان نموده اند، در حالی که پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی دکترا، محور چهارم را به عنوان اولویت سوم مطرح ساخته اند. در ضمن اولویت پنجم که در نزد پاسخگویان دارای مدرک دکترا، ارایه حمایتهای سیاسی به فلسطینی ها و حمایت از نهادهای مدنی فلسطینی

عنوان شده، از سوی پاسخگویان دارای مدرک فوق لیسانس در اولویت آخر قرار گرفته است (جدول شماره ۳۰).

بررسی پاسخ سؤال هفتم از لحاظ سن

۳۱- براساس داده های موجود در جدول شماره ۳۱ تمام پاسخگویان در گروه های سنی مختلف به طور یکسان، محور اول (همکاری با سازمان ملل و سایر سازمان های منطقه ای و تقویت دیپلماسی و...) را به عنوان اولویت اول مطرح ساخته اند. گروه های سنی ۳۹-۳۰ سال و ۴۹-۴۰ سال محور دوم (اجرای سیاست تنش زدایی و عدم مداخله در امور داخلی دیگر کشورها) را در اولویت دوم اقدامات ایران قرار داده اند، در حالی که گروه سنی ۵۹-۵۰ سال، محور سوم (ارایه حمایت های مالی و تشویق های اقتصادی به انتفاضه) را و گروه سنی ۶۰ سال و بالاتر، محور چهارم (ایجاد وحدت نظر و رویه در میان مسئولان نظام و تصمیم سازان و...) را در اولویت دوم قرار داده اند.

بررسی پاسخ سؤال هفتم از لحاظ رشته تحصیلی

۳۲- همان گونه که در جدول شماره ۳۲ مشاهده می شود، در میان پاسخگویان در تمام رشته های تحصیلی، تنها پاسخگویان گروه علوم پزشکی هیچ اشاره ای به محور اول (همکاری با سازمان ملل و سایر سازمان های منطقه ای و تقویت دیپلماسی) ننموده اند. اما همین گروه مانند سایر گروه های تحصیلی، محور های دوم و پنجم را به عنوان اولویتهای بعدی اقدامات ایران ذکر نموده اند. ضمن اینکه پاسخگویان گروه علوم پزشکی بیش از سایر پاسخگویان، محور های دهم و یازدهم (توسعه درون زا و سازمان دهی جبهه اسلامی علیه صهیونیسم) را به عنوان اولویتهای پنجم و ششم اقدامات ایران انتخاب نموده اند.

سؤال هشتم: به نظر شما بحرانهای موجود در منطقه خاورمیانه چگونه بر طرف خواهد شد؟

۳۳- براساس آمار موجود، ۲۲۰ پاسخگو، در مجموع ۳۰۹ راه حل برای حل و فصل بحرانهای منطقه ذکر نموده اند که در ۱۳ گروه دسته بندی گردیده است (جدول صفحه ۵۴). از میان راه حل‌های پیشنهاد شده، راه حل اتحاد کشورهای اسلامی - عربی و پیوند استراتژیک ایران و عربستان با ۲۵ درصد دارای فراوانی بیشتری است. سپس، تدوین استراتژی مناسب برای حل و فصل بحران‌ها و تقویت دیپلماسی با ۱۷ درصد و تقویت بنیه سیاسی - اقتصادی فلسطینی‌ها و تحریم همه جانبه اسرائیل از سوی کشورهای منطقه با ۱۵ درصد و آگاهی مردم کشورهای اسلامی - عربی از منافع ملی خود و استقلال واقعی با ۱۴ درصد در رتبه‌های پایینتر قرار دارند (جدول شماره ۳۳).

بررسی پاسخ سؤال هشتم از لحاظ جنس

۳۴- پاسخگویان مرد و زن محورهای اول و دوم (اتحاد کشورهای اسلامی - عربی و تدوین استراتژی مناسب) را به عنوان اولویت راهکارهای رفع بحران انتخاب نموده اند (جدول شماره ۳۳)، اما پاسخگویان زن، محور پنجم یعنی مشارکت و کمک به روند صلح اعراب و اسرائیل و تشکیل حکومت فلسطینی از طریق برگزاری رفراندوم را در اولویت سوم قرار داده اند. در حالی که پاسخگویان مرد، این راهکار را در اولویت پنجم (دو رتبه پایینتر) قرار داده اند. ضمن اینکه از سوی پاسخگویان زن به محور چهارم (بیداری مردم کشورهای اسلامی - عربی) و نیز محورهای ششم و هفتم (عمل به وصیت نامه امام (ره) راه حل و توسعه درون‌زا) اشاره ای نشده است. در حالی که پاسخگویان مرد این راهکارها را به ترتیب در اولویت چهارم، ششم و هفتم قرار داده اند.

بررسی پاسخ سؤال هشتم از لحاظ سن

۳۵- در میان پاسخگویان گروه‌های سنی مختلف، به جز پاسخگویان گروه سنی

۳۹-۳۰ سال که محور دوم را در اولویت اول قرار داده اند، پاسخگویان سایر گروه های سنی در اولویت اول به محور اول اشاره کرده اند. پاسخگویان دو گروه سنی ۴۹-۴۰ سال و ۵۹-۵۰ سال محور سوم را در اولویت دوم و پاسخگویان گروه سنی ۶۰ سال و بالاتر به موضوع مشترکی (موضوع دوم) اشاره کرده اند و دو گروه سنی ۳۹-۳۰ و ۴۹-۴۰ سال به ترتیب، به محور پنجم و محور چهارم اشاره کرده اند (جدول شماره ۳۴).

بررسی پاسخ سؤال هشتم از لحاظ مدرک تحصیلی

۳۶- در پاسخگویی به سؤال هشتم، میان پاسخگویان دارای مدرک دکترا و پاسخگویان دارای مدرک فوق لیسانس اشتراک نظر وجود دارد، به طوری که هر دو گروه از پاسخگویان محورهای اول تا چهارم را به ترتیب، در اولویت قرار داده اند (جدول شماره ۳۵). نکته ای که در پاسخها ملاحظه می شود این است که درصد پاسخگویان دارای مدرک دکترا که در مورد این سؤال اظهار نظر نکرده اند نسبت به پاسخگویان دارای مدرک فوق لیسانس بیشتر است.

بررسی پاسخ سؤال هشتم از لحاظ رشته تحصیلی

۳۷- براساس داده های جدول شماره ۳۶، تنها پاسخگویان گروه علوم انسانی به صورت منسجم و مرتب ۱۱ محور را به عنوان اولویتهای راهکار حل و فصل بحران های موجود در منطقه خاورمیانه مطرح نموده اند. سایر پاسخگویان در رشته های فنی مهندسی، علوم پایه، کشاورزی و منابع طبیعی و علوم پزشکی به صورت غیر منسجم، پراکنده و غیر همسان، هر کدام یکی از محورهای دوازده گانه را به عنوان راهکار اصلی حل و فصل بحران ذکر نموده اند. بررسی آماری جدول شماره ۲۸ (مربوط به سؤال ششم: وظایف ایران در قبال رفع بحرانهای منطقه چیست؟)، جدول شماره ۳۲ (مربوط به سؤال هفتم: اقدامات عملی ایران جهت حل و فصل بحرانهای منطقه) و جدول شماره ۳۶ (مربوط به سؤال هشتم: چگونگی حل و فصل بحران ها)، نشان می دهد که در پاسخ به این سؤالات تخصصی، تنها پاسخگویان رشته های

تحصیلی علوم انسانی به عنوان متخصص و صاحب نظر، به اظهار نظر منطقی و منسجم پرداخته اند و پاسخگویان در رشته های تحصیلی دیگر از توانایی، انگیزه و علاقه لازم جهت پاسخ به این سوالات برخوردار نیستند.

جدول شماره ۱: توزیع پاسخگویان بر اساس جنس

جنس	فراوانی	درصد
مرد	۱۹۹	۹۰
زن	۲۱	۱۰
جمع	۲۲۰	۱۰۰

جدول شماره ۲: توزیع پاسخگویان بر اساس سن

گروه سنی	فراوانی	درصد
۳۰-۳۹	۵۸	۲۶,۵
۴۰-۴۹	۸۰	۳۶
۵۰-۵۹	۵۶	۲۵,۵
۶۰ و بالاتر	۲۶	۱۲
جمع	۲۲۰	۱۰۰

جدول شماره ۳: توزیع پاسخگویان بر اساس مدرک تحصیلی

مدرک تحصیلی	فراوانی	درصد
دکترا	۱۵۱	۶۹
فوق لیسانس	۶۹	۳۱
جمع	۲۲۰	۱۰۰

جدول شماره ۴: توزیع پاسخگویان بر اساس رشته تحصیلی

رشته تحصیلی	فراوانی	درصد
گروه فنی مهندسی	۲۴	۱۱
گروه علوم پایه	۲۰	۹
گروه کشاورزی و منابع طبیعی	۹	۴
گروه علوم انسانی	۱۵۹	۷۲
گروه هنر	--	--
گروه علوم پزشکی	۸	۴
جمع	۲۲۰	۱۰۰

جدول شماره ۵: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان پی گیری اخبار منطقه خاورمیانه به تفکیک جنس (سؤال اول)

میزان پی گیری اخبار منطقه خاورمیانه	مرد		زن		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
خیلی زیاد	۳۹	۲۰	۴	۱۹	(۱۹,۵)۴۳
زیاد	۱۲۰	۶۰	۹	۴۳	(۵۹)۱۲۹
کم	۳۳	۱۷	۷	۳۳	(۱۸)۴۰
خیلی کم	۷	۳	۱	۵	(۴)۸
هیچ	—	—	—	—	—
جمع	۱۹۹	۱۰۰	۲۱	۱۰۰	(۱۰۰)۲۲۰

جدول شماره ۶: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان پی گیری اخبار منطقه خاورمیانه به تفکیک سن (سؤال اول)

جمع	۶۰ و بالاتر		۵۰-۵۹		۴۰-۴۹		۳۰-۳۹		میزان پی گیری اخبار منطقه خاورمیانه
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۴۳	۱۲	۳	۲۵	۱۴	۲۲,۵	۱۸	۱۴	۸	خیلی زیاد
۱۲۹	۶۹	۱۸	۵۰	۲۸	۶۲,۵	۵۰	۵۷	۳۳	زیاد
۴۰	۱۵	۴	۲۳	۱۳	۱۲,۵	۱۰	۲۲	۱۳	کم
۸	۴	۱	۲	۱	۲,۵	۲	۷	۴	خیلی کم
—	—	—	—	—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۲۶	۱۰۰	۵۶	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۵۸	جمع

جدول شماره ۷: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان پی گیری اخبار منطقه خاورمیانه به تفکیک مدرک تحصیلی (سؤال اول)

جمع	زن		مرد		میزان پی گیری اخبار منطقه خاورمیانه
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۴۳	۱۷	۱۲	۲۰	۳۱	خیلی زیاد
۱۲۹	۵۴	۳۷	۶۱	۹۲	زیاد
۴۰	۲۳	۱۶	۱۶	۲۴	کم
۸	۶	۴	۳	۴	خیلی کم
—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۶۹	۱۰۰	۱۵۱	جمع

جدول شماره ۸: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان بی گیری اخبار منطقه خاورمیانه به تکنیک رشته تحصیلی (سوال اول)

میزان بی گیری اخبار منطقه خاورمیانه	گروه فنی مهندسی		گروه علوم پایه	گروه کشاورزی و منابع طبیعی		گروه علوم انسانی		گروه هنر		گروه علوم پزشکی		جمع
	درصد	فراوانی		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
خیلی زیاد	۲۵	۶	۱۰	۹	۱۹	۳۰	۵	۱۲۹	۲۵	۵	۴۳	خیلی زیاد
زیاد	۵۰	۱۲	۶۵	۹	۵۹	۹۳	—	۱۲۹	۲۵	۲	۴۳	زیاد
کم	۲۱	۵	۲۵	—	۱۸	۲۹	—	۴۰	۱۲/۵	۱	۴۰	کم
خیلی کم	۴	۱	—	—	۴	۷	—	۸	—	—	۸	خیلی کم
هیچ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	هیچ
جمع	۱۰۰	۲۴	۱۰۰	۹	۱۵۹	۱۰۰	—	۲۲۰	—	۸	۲۲۰	جمع

جدول شماره ۹: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای آنها به تفکیک جنس (سؤال دوم)

جمع	زن		مرد		میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای پاسخگویان
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۸۵	۴۳	۹	۳۸	۷۶	خیلی زیاد
۱۱۶	۳۸	۸	۵۴	۱۰۸	زیاد
۱۶	۱۴	۳	۷	۱۳	کم
۳	۵	۱	۱	۲	خیلی کم
—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۲۱	۱۰۰	۱۹۹	جمع

جدول شماره ۱۰: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای آنها به تفکیک مدرک تحصیلی (سؤال دوم)

جمع	فوق لیسانس		دکتر		میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای پاسخگویان
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۸۵	۳۹	۲۷	۳۸	۵۸	خیلی زیاد
۱۱۶	۴۹	۳۴	۵۴	۸۲	زیاد
۱۶	۱۰	۷	۶	۹	کم
۳	۲	۱	۲	۲	خیلی کم
—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۶۹	۱۰۰	۱۵۱	جمع

جدول شماره ۱۱: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای آنها به تفکیک سن (سؤال دوم)

جمع	۶۰ و بالاتر		۵۰-۵۹		۴۰-۴۹		۳۰-۳۹		میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای پاسخگویان
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۸۵	۴۲	۱۱	۳۷,۵	۲۱	۳۹	۳۱	۳۸	۲۲	خیلی زیاد
۱۱۶	۵۰	۱۳	۵۷	۳۲	۵۵	۴۴	۴۷	۲۷	زیاد
۱۶	۴	۱	۵,۵	۳	۵	۴	۱۴	۸	کم
۳	۴	۱	—	—	۱	۱	۱	۱	خیلی کم
—	—	—	—	—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۲۶	۱۰۰	۵۶	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۵۸	جمع

جدول شماره ۱۲: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای آنها به تفکیک رشته تحصیلی (سؤال دوم)

جمع	گروه علوم پزشکی		گروه هنر		گروه علوم انسانی		گروه کشاورزی و منابع طبیعی		گروه علوم پایه		گروه فنی مهندسی		میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای پاسخگویان
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۸۵	۵۰	۴	—	—	۴۰	۶۳	۲۲	۲	۲۵	۵	۴۶	۱۱	خیلی زیاد
۱۱۶	۳۷,۵	۳	—	—	۵۳	۸۵	۷۸	۷	۵۰	۱۰	۴۶	۱۱	زیاد
۱۶	۱۲,۵	۱	—	—	۶	۹	—	—	۲۰	۴	۸	۲	کم
۳	—	—	—	—	۱	۲	—	—	۵	۱	—	—	خیلی کم
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۸	—	—	۱۰۰	۱۵۹	۱۰۰	۹	۱۰۰	۲۰	۱۰۰	۲۴	جمع

جدول شماره ۱۳: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان ضرورت پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران به تفکیک جنس (سؤال سوم)

جمع	زن		مرد		ضرورت پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۹	۴۳	۹	۵۰	۱۰۰	خیلی زیاد
۱۰۲	۵۲	۱۱	۴۶	۹۱	زیاد
۸	۵	۱	۳,۵	۷	کم
۱	—	—	۰,۵	۱	خیلی کم
—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۲۱	۱۰۰	۱۹۹	جمع

جدول شماره ۱۴: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان ضرورت پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران به تفکیک سن (سؤال سوم)

جمع	۶۰ و بالاتر		۵۰-۵۹		۴۰-۴۹		۳۰-۳۹		ضرورت پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۹	۵۴	۱۴	۴۵	۲۵	۵۶	۴۵	۴۳	۲۵	خیلی زیاد
۱۰۲	۴۶	۱۲	۵۲	۲۹	۳۹	۳۱	۵۲	۳۰	زیاد
۸	—	—	۳	۲	۵	۴	۳٫۵	۲	کم
۱	—	—	—	—	—	—	۱٫۵	۱	خیلی کم
—	—	—	—	—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۲۶	۱۰۰	۵۶	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۵۸	جمع

جدول شماره ۱۵: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان ضرورت پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران به تفکیک مدرک تحصیلی (سؤال سوم)

جمع	فوق لیسانس		دکتر		ضرورت پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۹	۴۳	۳۰	۵۲	۷۹	خیلی زیاد
۱۰۲	۵۴	۳۷	۴۳	۶۵	زیاد
۸	۳	۲	۴	۶	کم
۱	—	—	۱	۱	خیلی کم
—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۶۹	۱۰۰	۱۵۱	جمع

جدول شماره ۱۶: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان ضرورت پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران به تفکیک رشته تحصیلی (سؤال سوم)

جمع	گروه علوم پزشکی		گروه هنر		گروه علوم انسانی		گروه کشاورزی و منابع طبیعی		گروه علوم پایه		گروه فنی مهندسی		ضرورت پی گیری تحولات جاری خاورمیانه توسط رسانه های گروهی ایران
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۹	۷۵	۶	—	—	۴۹	۷۸	۳۳	۳	۵۰	۱۰	۵۰	۱۲	خیلی زیاد
۱۰۲	۲۵	۲	—	—	۴۸	۷۶	۵۶	۵	۴۵	۹	۴۲	۱۰	زیاد
۸	—	—	—	—	۳	۵	—	—	۵	۱	۸	۲	کم
۱	—	—	—	—	—	—	۱۱	۱	—	—	—	—	خیلی کم
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۸	—	—	۱۰۰	۱۵۹	۱۰۰	۹	۱۰۰	۲۰	۱۰۰	۲۴	جمع

توزیع پاسخهای سؤال ۴: به نظر شما در حال حاضر مهمترین بحران خاورمیانه کدام است؟

ردیف	پاسخهای سؤال ۴
۱	سلطه اسرائیل در قلب جهان اسلام- اشغال سرزمینهای فلسطین و بحران آوارگان فلسطینی
۲	بحران سیاسی، اقتصادی در عراق، ترکیه و افغانستان، اختلاف مرزی ایران و امارات، پاکستان و هند
۳	نفوذ و استقرار قدرتهای بزرگ (آمریکا و انگلیس) در خلیج فارس و آسیای میانه و تأثیر منفی رقابت آنها بر منطقه
۴	عدم همبستگی و یکپارچگی کشورهای منطقه- وجود حکام مستبد- بحران مشروعیت حکومتهای اعراب در منطقه
۵	بحران توسعه اقتصادی، گسترش فقر، نکیه اقتصاد کشورها بر نفت، خشکسالی، افزایش جمعیت و مشکلات زیست محیطی
۶	بحران در سیاست خارجی ایران در خصوص مسایل خاورمیانه- نگرانی رهبران منطقه از تفکر صدور انقلاب
۷	بحران فرهنگی- تهاجم فرهنگی غرب- گسترش بیسوادی و انجماد فکری میان ملت‌های منطقه
۸	بحران تولید، توزیع و استعمال مواد مخدر
۹	بحران جهانی شدن و حذف سازماندهی‌های سیاسی و سنتی در منطقه- تقابل سنت و مدرنیسم
۱۰	بحران نفت و طمع ورزی قدرتها
۱۱	مسابقه تسلیحاتی میان کشورهای منطقه
۱۲	بحران در تدوین و تعریف منافع ملی ایران، بحران توسعه اقتصادی در ایران
۱۳	بدون پاسخ
۱۴	نظری ندارم

جدول شماره ۱۷: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد مهمترین بحران
 خاورمیانه به تفکیک جنس (سؤال چهارم)

ردیف پاسخها	مرد		زن		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۱۵۴	۳۸	۱۱	۳۵	۱۶۵ (۳۸٪)
۲	۱۲۲	۳۰	۶	۱۹	۱۲۸ (۲۹٪)
۳	۳۵	۹	—	—	۳۵ (۸٪)
۴	۳۱	۸	۱	۳	۳۲ (۷٪)
۵	۲۳	۶	۳	۹	۲۶ (۶٪)
۶	۱۲	۳	—	—	۱۲ (۳٪)
۷	۷	۲	۲	۶	۹ (۲٪)
۸	۳	۰٫۵	۵	۱۶	۸ (۲٪)
۹	۳	۰٫۵	۳	۹	۶ (۱٫۴٪)
۱۰	۵	۱	۱	۳	۶ (۱٫۴٪)
۱۱	۴	۱	—	—	۴ (۱٪)
۱۲	۱	۰	—	—	۱ (۰٪)
۱۳	۴	۱	—	—	۴ (۱٪)
۱۴	۱	۰	—	—	۱ (۰٪)
جمع	۴۰۵	۱۰۰	۳۲	۱۰۰	۴۳۷ (۱۰۰٪)

جدول شماره ۱۸: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد مهمترین بحران خاورمیانه به تفکیک سن (سؤال چهارم)

ردیف پاسخها	۳۰-۳۹		۴۰-۴۹		۵۰-۵۹		۶۰ و بالاتر		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۴۴	۳۵	۶۲	۴۰	۴۳	۴۰	۱۶	۳۳,۵	۱۶۵
۲	۳۸	۳۰	۳۷	۲۴	۴۱	۳۸	۱۲	۲۵	۱۲۸
۳	۸	۶	۱۸	۱۲	۳	۳	۶	۱۲,۵	۳۵
۴	۱۰	۸	۱۷	۱۱	۳	۳	۲	۴	۳۲
۵	۱۲	۹	۸	۵	۶	۶	—	—	۲۶
۶	۴	۳	۲	۱	۱	۱	۵	۱۱	۱۲
۷	۳	۲,۳۴	۲	۱	۲	۲	۲	۴	۹
۸	۳	۲,۳۴	۴	۳,۵	۱	۱	—	—	۸
۹	۲	۲	۳	۲,۵	—	—	۱	۲	۶
۱۰	—	—	۱	—	۴	۴	۱	۲	۶
۱۱	۳	۲,۳۴	—	—	۱	۱	—	—	۴
۱۲	—	—	۱	—	—	—	—	—	۱
۱۳	—	—	—	—	۲	۲	۲	۴	۴
۱۴	—	—	—	—	—	—	۱	۲	۱
جمع	۱۲۷	۱۰۰	۱۵۵	۱۰۰	۱۰۷	۱۰۰	۴۸	۱۰۰	۴۳۷

جدول شماره ۱۹: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد مهمترین بحران
 خاورمیانه به تفکیک مدرک تحصیلی (سؤال چهارم)

جمع	فوق لیسانس		دکتر		ردیف پاسخها
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۶۵	۳۴	۵۰	۴۰	۱۱۵	۱
۱۲۸	۳۳	۴۹	۲۷	۷۹	۲
۳۵	۹	۱۳	۸	۲۲	۳
۳۲	۸	۱۲	۷	۲۰	۴
۲۶	۶	۹	۶	۱۷	۵
۱۲	۱	۲	۳,۵	۱۰	۶
۹	۲	۳	۲	۶	۷
۸	۳,۵	۵	۱	۳	۸
۶	۱,۵	۲	۱,۵	۴	۹
۶	۰,۵	۱	۲	۵	۱۰
۴	۱,۵	۲	۰,۵	۲	۱۱
۱	—	—	۰	۱	۱۲
۴	—	—	۱,۵	۴	۱۳
۱	—	—	۰	۱	۱۴
۴۳۷	۱۰۰	۱۴۸	۱۰۰	۲۸۹	جمع

جدول شماره ۲۰: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد مهمترین بحران خاورمیانه به تفکیک رشته تحصیلی (سؤال چهارم)

جمع	گروه علوم پزشکی		گروه هنر		گروه علوم انسانی		گروه کشاورزی و منابع طبیعی		گروه علوم پایه		گروه فنی مهندسی		ردیف پاسخها
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۶۵	۲۹	۵	—	—	۳۸	۱۲۲	۳۳	۵	۴۳	۱۲	۳۸	۲۱	۱
۱۲۸	۲۲	۳	—	—	۲۸	۹۰	۲۰	۳	۲۹	۸	۴۳	۲۴	۲
۳۵	۱۴	۲	—	—	۸	۲۷	—	—	۱۱	۳	۵,۵	۳	۳
۳۲	—	—	—	—	۹	۳۰	۷	۱	۳,۳	۱	—	—	۴
۲۶	۷	۱	—	—	۶	۱۸	۳۳	۵	۳,۳	۱	۲	۱	۵
۱۲	۱۴	۲	—	—	۳	۹	—	—	—	—	۲	۱	۶
۹	—	—	—	—	۲,۵	۸	—	—	—	—	۲	۱	۷
۸	۷	۱	—	—	۱,۵	۵	—	—	—	—	۳,۵	۲	۸
۶	—	—	—	—	۱,۵	۵	—	—	—	—	۲	۱	۹
۶	—	—	—	—	۱,۵	۵	—	—	—	—	۲	۱	۱۰
۴	—	—	—	—	۱	۳	۷	۱	—	—	—	—	۱۱
۱	۷	۱	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱۲
۴	—	—	—	—	—	۲	—	—	۷	۲	—	—	۱۳
۱	—	—	—	—	—	—	—	—	۳,۳	۱	—	—	۱۴
۴۳۷	۱۰۰	۱۴	—	—	۱۰۰	۳۲۴	۱۰۰	۱۵	۱۰۰	۲۸	۱۰۰	۵۵	جمع

جدول شماره ۲۱: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان تأثیر بحرانهای خاورمیانه در مسایل ایران به تفکیک جنس (سؤال پنجم)

جمع	زن		مرد		میزان تأثیر بحرانهای خاورمیانه در مسایل ایران
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۱ (۴۶٪)	۴۸	۱۰	۴۶	۹۱	خیلی زیاد
۱۰۵ (۴۸٪)	۳۸	۸	۴۹	۹۷	زیاد
۱۱ (۵٪)	۱۴	۳	۴	۸	کم
۲ (۱٪)	—	—	۱	۲	خیلی کم
۱ (۰٪)	—	—	۰	۱	هیچ
۲۲۰ (۱۰۰٪)	۱۰۰	۲۱	۱۰۰	۱۹۹	جمع

جدول شماره ۲۲: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان تأثیر بحرانهای خاورمیانه در مسایل ایران به تفکیک مدرک تحصیلی (سؤال پنجم)

جمع	فوق لیسانس		دکتر		میزان تأثیر بحرانهای خاورمیانه در مسایل ایران
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۱	۴۵	۳۱	۴۶	۷۰	خیلی زیاد
۱۰۵	۵۱	۳۵	۴۶	۷۰	زیاد
۱۱	۴	۳	۶	۸	کم
۲	—	—	۲	۲	خیلی کم
۱	—	—	۰	۱	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۶۹	۱۰۰	۱۵۱	جمع

جدول شماره ۲۳: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان تأثیر بحرانهای خاورمیانه در مسایل ایران به تفکیک سن (سؤال پنجم)

جمع	۶۰ و بالاتر		۵۰-۵۹		۴۰-۴۹		۳۰-۳۹		میزان اهمیت تحولات جاری خاورمیانه برای پاسخگویان
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۱	۵۸ ش	۱۵	۳۶	۲۰	۵۱	۴۱	۴۳	۲۵	خیلی زیاد
۱۰۵	۳۸	۱۰	۵۹	۳۳	۴۴	۳۵	۴۷	۲۷	زیاد
۱۱	—	—	۴	۲	۵	۴	۸,۵	۵	کم
۲	—	—	۱	۱	—	—	۱,۵	۱	خیلی کم
۱	۴	۱	—	—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۲۶	۱۰۰	۵۶	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۵۸	جمع

جدول شماره ۲۴: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد میزان تأثیر بحرانهای خاورمیانه در مسایل ایران به تفکیک رشته تحصیلی (سؤال پنجم)

جمع	گروه علوم پزشکی		گروه هنر		گروه علوم انسانی		گروه کشاورزی و منابع طبیعی		گروه علوم پایه		گروه فنی مهندسی		میزان تأثیر بحرانهای خاورمیانه در مسایل ایران
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۱	۳۷,۵	۳	—	—	۴۸	۷۷	۷۸	۷	۳۵	۷	۲۹	۷	خیلی زیاد
۱۰۵	۳۷,۵	۳	—	—	۴۷	۷۵	۱۱	۱	۵۵	۱۱	۶۳	۱۵	زیاد
۱۱	۱۲,۵	۱	—	—	۵	۷	—	—	۱۰	۲	۴	۱	کم
۲	—	—	—	—	—	—	۱۱	۱	—	—	۴	۱	خیلی کم
۱	۱۲,۵	۱	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	هیچ
۲۲۰	۱۰۰	۸	—	—	۱۰۰	۱۵۹	۱۰۰	۹	۱۰۰	۲۰	۱۰۰	۲۴	جمع

توزیع پاسخهای سؤال ۶: به نظر شما وظایف ایران در رفع بحرانهای موجود در منطقه چیست؟

ردیف	پاسخهای سؤال ۶
۱	تدوین استراتژی سیاست خارجی- تقویت دیپلماسی- ایجاد وحدت نظر در تصمیم گیری و اجرا در روابط بین الملل
۲	همکاری و هماهنگی با سازمانهای بین المللی و منطقه ای جهت اعمال فشار سیاسی- اقتصادی بر اسرائیل
۳	اجرای سیاست حسن تفاهم و تنش زدایی در داخل ایران و در منطقه- تن دادن به قواعد بازی و پرهیز از شعار در صحنه روابط بین الملل
۴	افزایش مهارت در متقاعد ساختن کشورهای منطقه خاورمیانه و سایر کشورهای جهان جهت تقویت جبهه اسلامی و کمک به فلسطینی ها
۵	اتخاذ سیاست بی طرفی و پرداختن به مسایل داخلی، تأمین منافع ملی و تقویت بنیه اقتصادی، نظامی و دفاعی
۶	ارایه کمکهای اقتصادی به فلسطینی ها جهت حفظ و تقویت انتفاضه
۷	ارایه کمکهای فرهنگی- تبلیغاتی جهت حفظ و تقویت انتفاضه
۸	اتحاد با کشورهای اسلامی عربی و جلب اعتماد و همکاری اقلیتهای مذهبی فلسطینی جهت تشکیل حکومت فلسطینی از طریق توسل به زور
۹	ارایه کمکهای سیاسی به فلسطینی ها جهت حفظ و تقویت انتفاضه
۱۰	آگاهی بخشی به ملت ایران و سایر ملل و تبیین آثار ظلم اسرائیل بر فلسطینی ها
۱۱	مراقبت و دقت در زمینه تعامل سیاسی با طالبان، عراق، ترکیه و امارات و پیش بینی پیامدهای ناشی از تحرکات سوء آنها
۱۲	ارایه کمکهای نظامی- تسلیحاتی به فلسطینی ها جهت حفظ و تقویت انتفاضه
۱۳	حذف عملی تفکر صدور انقلاب و احترام به استقلال سیاسی کشورهای منطقه
۱۴	بدون پاسخ
۱۵	نظری ندارم

جدول شماره ۲۵: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد وظایف ایران در رفع بحرانهای خاورمیانه به تفکیک جنس (سؤال ششم)

ردیف پاسخها	مرد		زن		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۶۲	۲۱	۲	۶	۶۴ (۱۹٪)
۲	۴۲	۱۴	۹	۲۶	۵۱ (۱۵٪)
۳	۴۲	۱۴	۲	۶	۴۴ (۱۳٪)
۴	۳۳	۱۱	۳	۸,۵	۳۶ (۱۱٪)
۵	۱۸	۶	۶	۱۷	۲۴ (۷٪)
۶	۱۴	۵	۲	۶	۱۶ (۵٪)
۷	۱۳	۴	۲	۶	۱۵ (۴,۵٪)
۸	۱۴	۵	۱	۲,۵	۱۵ (۴,۵٪)
۹	۱۱	۳,۵	۲	۶	۱۳ (۴٪)
۱۰	۱۱	۳,۵	۱	۲,۵	۱۲ (۳,۵٪)
۱۱	۱۰	۳	—	—	۱۰ (۳٪)
۱۲	۴	۱	۱	۲,۵	۵ (۱,۵٪)
۱۳	۲	۰,۵	—	—	۲ (۰,۶٪)
۱۴	۱۶	۵	۳	۸,۵	۱۹ (۶٪)
۱۵	۵	۱,۵	۱	۲,۵	۶ (۲٪)
جمع	۲۹۷	۱۰۰	۳۵	۱۰۰	۳۳۲

جدول شماره ۲۶: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد وظایف ایران در رفع بحرانهای خاورمیانه به تفکیک سن (سؤال ششم)

ردیف پاسخها	۳۰-۳۹		۴۰-۴۹		۵۰-۵۹		۶۰ و بالاتر		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۱۴	۱۵,۵	۲۴	۱۹	۱۶	۲۱	۱۰	۲۴	۶۴
۲	۱۸	۲۰	۲۰	۱۶	۸	۱۰,۵	۵	۱۲	۵۱
۳	۱۵	۱۷	۱۳	۱۰,۵	۸	۱۰,۵	۸	۱۹,۵	۴۴
۴	۹	۱۰	۱۵	۱۲	۷	۹	۵	۱۲	۳۶
۵	۱۰	۱۱	۶	۵	۴	۵	۴	۱۰	۲۴
۶	۴	۴,۵	۸	۶,۵	۲	۳	۲	۵	۱۶
۷	۲	۲	۷	۵,۵	۵	۷	۱	۲,۵	۱۵
۸	۵	۵,۵	۶	۵	۴	۵	—	—	۱۵
۹	۲	۲	۶	۵	۳	۴	۲	۵	۱۳
۱۰	۳	۳,۵	۴	۳	۴	۵	۱	۲,۵	۱۲
۱۱	۳	۳,۵	۱	۰,۵	۶	۸	—	—	۱۰
۱۲	۱	۱	۳	۲,۵	—	—	۱	۲,۵	۵
۱۳	—	—	۲	۱,۵	—	—	—	—	۲
۱۴	۳	۳,۵	۶	۵	۸	۱۰,۵	۲	۵	۱۹
۱۵	۱	۱	۴	۳	۱	۱,۵	—	—	۶
جمع	۹۰	۱۰۰	۱۲۵	۱۰۰	۷۶	۱۰۰	۴۱	۱۰۰	۳۳۲

جدول شماره ۲۷: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد وظایف ایران در رفع بحرانهای خاورمیانه به تفکیک مدرک تحصیلی (سؤال ششم)

جمع	فوق لیسانس		دکتر		ردیف پاسخها
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۶۴	۱۷,۵	۱۷	۲۰	۴۷	۱
۵۱	۱۹,۵	۱۹	۱۳,۵	۳۲	۲
۴۴	۲۰,۵	۲۰	۱۰	۲۴	۳
۳۶	۹,۵	۹	۱۱,۵	۲۷	۴
۲۴	۷	۷	۷	۱۷	۵
۱۶	۲	۲	۶	۱۴	۶
۱۵	۴	۴	۵	۱۱	۷
۱۵	۴	۴	۵	۱۱	۸
۱۳	۴	۴	۴	۹	۹
۱۲	۴	۴	۳	۸	۱۰
۱۰	۳	۳	۳	۷	۱۱
۵	۱	۱	۲	۴	۱۲
۲	—	—	۱	۲	۱۳
۱۹	۳	۳	۷	۱۶	۱۴
۶	۱	۱	۲	۵	۱۵
۳۳۲	۱۰۰	۹۸	۱۰۰	۲۳۴	جمع

جدول شماره ۲۸: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد وظایف ایران در رفع بحرانهای خاورمیانه به تفکیک رشته تحصیلی (سؤال ششم)

ردیف پاسخها	گروه فنی مهندسی		گروه علوم پایه		گروه کشاورزی و منابع طبیعی		گروه علوم انسانی		گروه هنر		گروه علوم پزشکی		جمع
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱	۲۴	۸	۱۴,۵	۴	۱۴,۵	۲	۲۰	۴۸	—	—	۱۲,۵	۲	۶۴
۲	۱۵	۵	۱۴,۵	۴	۱۴,۵	۲	۱۶	۳۸	—	—	۱۲,۵	۲	۵۱
۳	۱۲	۴	۷	۲	—	—	۱۶	۳۸	—	—	—	—	۴۴
۴	۶	۲	۲۲	۶	۸	۱	۱۰	۲۵	—	—	۱۲,۵	۲	۳۶
۵	۱۲	۴	—	—	۸	۱	۷	۱۷	—	—	۱۲,۵	۲	۲۴
۶	۲,۵	۱	۷	۲	۸	۱	۴	۱۰	—	—	۱۲,۵	۲	۱۶
۷	۶	۲	۷	۲	۸	۱	۳	۸	—	—	۱۲,۵	۲	۱۵
۸	—	—	—	—	—	—	۵,۵	۱۳	—	—	۱۲,۵	۲	۱۵
۹	۲,۵	۱	۳,۵	۱	۸	۱	۴	۱۰	—	—	—	—	۱۳
۱۰	۲,۵	۱	—	—	—	—	۴	۹	—	—	۱۲,۵	۲	۱۲
۱۱	۶	۲	۷	۲	۸	۱	۲	۵	—	—	—	—	۱۰
۱۲	۲,۵	۱	۳,۵	۱	۸	۱	۱	۲	—	—	—	—	۵
۱۳	—	—	—	—	—	—	۱	۲	—	—	—	—	۲
۱۴	۹	۳	۷	۲	۸	۱	۵,۵	۱۳	—	—	—	—	۱۹
۱۵	—	—	۷	۲	۸	۱	۱	۳	—	—	—	—	۶
جمع	۱۰۰	۳۴	۱۰۰	۲۸	۱۰۰	۱۳	۱۰۰	۲۴۱	—	—	۱۰۰	۱۶	۳۳۲

توزیع پاسخهای سؤال ۷: به نظر شما اقدامات عملی ایران در رفع بحران های موجود در منطقه چیست؟

ردیف	پاسخهای سؤال ۷
۱	همکاری با سازمان ملل و سایر سازمانهای منطقه ای و نیز اتحادیه اروپا، تقویت دیپلماسی و تشکیل پیمانهای منطقه ای برای مقابله با اسرائیل
۲	اجرای سیاست تنش زدایی و عدم مداخله در امور داخلی کشورهای هم جوار و تطابق تدریجی با سازمان دهی نوین جهان
۳	ارایه حمایتهای مالی و تشویق اقتصادی به فلسطینی ها جهت حفظ و تداوم انتفاضه
۴	ایجاد وحدت نظر و رویه در میان مسئولان نظام و تصمیم گیرندگان عالی رتبه در برابر بحرانهای موجود و تدوین منافع ملی
۵	ارایه حمایتهای فرهنگی، تبلیغاتی به فلسطینی ها جهت حفظ و تداوم انتفاضه
۶	ارایه حمایتهای سیاسی، به فلسطینی ها و حمایت از نهادهای مدنی فلسطین
۷	تدوین استراتژی مناسب، شفاف و پایدار با بهره گیری از اندیشمندان متخصص جهت بازنگری در صحنه روابط بین الملل
۸	حمایت سیاسی و نظامی از نیروهای معارض عراق، تشکیل جبهه اسلامی برضد طالبان و موضع گیری قاطع در مقابل امارات
۹	مشارکت مؤثر در مسئله اعراب و اسرائیل با هدف احقاق حقوق فلسطینی ها
۱۰	توسعه درون زا و تقویت فرهنگ سیاسی مردم ایران
۱۱	سازمان دهی جبهه اسلامی و ایجاد موج پایدار و جهانی علیه صهیونیسم
۱۲	تقویت توان نظامی ایران و تشکیل پیمان دفاعی - امنیتی با ترکیه، عربستان و روسیه
۱۳	ارایه حمایتهای نظامی و تسلیحاتی به فلسطینی ها جهت حفظ و تداوم انتفاضه
۱۴	بدون پاسخ
۱۵	نظری ندارم

جدول شماره ۲۹: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد اقدامات عملی ایران در رفع بحرانهای خاورمیانه به تفکیک جنس (سؤال هفتم)

ردیف پاسخها	مرد		زن		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۹۲	۳۳	۱۳	۳۸	۱۰۵ (۳۴٪)
۲	۳۱	۱۱	۵	۱۴,۵	۳۶ (۱۲٪)
۳	۲۳	۸	۵	۱۴,۵	۲۸ (۹٪)
۴	۲۳	۸	—	—	۲۳ (۷٪)
۵	۱۳	۵	۳	۹	۱۶ (۵٪)
۶	۱۳	۵	—	—	۱۳ (۴٪)
۷	۱۱	۴	—	—	۱۱ (۴٪)
۸	۹	۳	—	—	۹ (۳٪)
۹	۸	۳	—	—	۸ (۳٪)
۱۰	۵	۲	—	—	۵ (۲٪)
۱۱	۴	۲	—	—	۴ (۱٪)
۱۲	۵	۲	—	—	۵ (۲٪)
۱۳	۹	۳	۲	۶	۱۱ (۴٪)
۱۴	۱۸	۷	۲	۶	۲۰ (۶٪)
۱۵	۱۱	۴	۴	۱۲	۱۵ (۵٪)
جمع	۲۷۵	۱۰۰	۳۴	۱۰۰	۳۰۹ (۱۰۰٪)

جدول شماره ۳۰: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد اقدامات عملی ایران در رفع بحرانه‌های خاورمیانه به تفکیک مدرک تحصیلی (سؤال هفتم)

جمع	فوق لیسانس		دکتر		ردیف پاسخها
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۵	۳۹	۳۹	۳۲	۶۶	۱
۳۶	۱۲	۱۲	۱۱	۲۴	۲
۲۸	۱۱	۱۱	۸	۱۷	۳
۲۳	۵	۵	۹	۱۸	۴
۱۶	۵	۵	۵	۱۱	۵
۱۳	۱	۱	۵,۵	۱۲	۶
۱۱	۴	۴	۳,۵	۷	۷
۹	۴	۴	۲,۵	۵	۸
۸	۳	۳	۲,۵	۵	۹
۵	—	—	۲,۵	۵	۱۰
۴	—	—	۲	۴	۱۱
۵	۲	۲	۱,۵	۳	۱۲
۱۱	۴	۴	۳	۷	۱۳
۲۰	۳	۳	۸	۱۷	۱۴
۱۵	۷	۷	۴	۸	۱۵
۳۰۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۹	جمع

جدول شماره ۳۱: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد اقدامات عملی ایران در رفع بحرانهای خاورمیانه به تفکیک سن (سؤال هفتم)

ردیف پاسخها	۳۰-۳۹		۴۰-۴۹		۵۰-۵۹		۶۰ و بالاتر		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۳۷	۳۹	۳۳	۳۰	۲۱	۲۹,۵	۱۴	۴۲,۵	۱۰۵
۲	۱۲	۱۳	۱۷	۱۶	۵	۷	۲	۶	۳۶
۳	۹	۹,۵	۱۱	۱۰	۸	۱۱,۵	—	—	۲۸
۴	۴	۴	۱۱	۱۰	۴	۵,۵	۴	۱۲,۵	۲۳
۵	۵	۵,۵	۴	۴	۷	۱۰	—	—	۱۶
۶	۱	۱	۶	۵,۵	۴	۵,۵	۲	۶	۱۳
۷	۵	۵,۵	۴	۴	۲	۳	—	—	۱۱
۸	۱	۱	۴	۴	۴	۵,۵	—	—	۹
۹	۳	۳	۱	۱	۲	۳	۲	۶	۸
۱۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۲	۶	۵
۱۱	۱	۱	۲	۲	۱	۱	—	—	۴
۱۲	۳	۳	۱	۱	۱	۱	—	—	۵
۱۳	۴	۴	۳	۲	۳	۴	۱	۳	۱۱
۱۴	۶	۶,۵	۶	۵,۵	۵	۷	۳	۹	۲۰
۱۵	۳	۳	۵	۴	۴	۵,۵	۳	۹	۱۵
جمع	۹۵	۱۰۰	۱۰۹	۱۰۰	۷۲	۱۰۰	۳۳	۱۰۰	۳۰۹

جدول شماره ۳۲: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد اقدامات عملی ایران
در رفع بحرانهای خاورمیانه به تفکیک رشته تحصیلی (سؤال هفتم)

ردیف پاسخها	گروه فنی مهندسی		گروه علوم پایه		گروه کشاورزی و منابع طبیعی		گروه علوم انسانی		گروه هنر		گروه علوم پزشکی		جمع
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱	۲۶	۹	۳۸	۹	۳۰	۳	۸۴	۳۶	—	—	—	—	۱۰۵
۲	۱۵	۵	۸٫۵	۲	۲۰	۲	۲۴	۱۰	—	—	۳	۳۳٫۵	۳۶
۳	۱۱٫۵	۴	۸٫۵	۲	۱۰	۱	۱۹	۸	—	—	۲	۲۲٫۵	۲۸
۴	۹	۳	۸٫۵	۲	—	—	۱۷	۷	—	—	۱	۱۱	۲۳
۵	۹	۳	۴	۱	—	—	۱۱	۵	—	—	۱	۱۱	۱۶
۶	۵٫۵	۲	۴	۱	—	—	۱۰	۴	—	—	—	—	۱۳
۷	۳	۱	۴	۱	۱۰	۱	۸	۴	—	—	—	—	۱۱
۸	۳	۱	۴	۱	—	—	۷	۳	—	—	—	—	۹
۹	—	—	—	—	—	—	۸	۴	—	—	—	—	۸
۱۰	—	—	۴	۱	—	—	۳	۱	—	—	۱	۱۱	۵
۱۱	—	—	—	—	—	—	۳	۱	—	—	۱	۱۱	۴
۱۲	۳	۱	—	—	—	—	۴	۲	—	—	—	—	۵
۱۳	۳	۱	۴	۱	۱۰	۱	۸	۴	—	—	—	—	۱۱
۱۴	۹	۳	۴	۱	—	—	۱۶	۷	—	—	—	—	۲۰
۱۵	۳	۱	۸٫۵	۲	۲۰	۲	۱۰	۴	—	—	—	—	۱۵
جمع	۱۰۰	۳۴	۱۰۰	۲۴	۱۰۰	۱۰	۲۳۲	۱۰۰	—	—	۹	۱۰۰	۳۰۹

توزیع پاسخهای سؤال ۸: به نظر شما بحرانهای موجود در منطقه، چگونه بر طرف خواهد شد؟

ردیف	پاسخهای سؤال ۸
۱	اتحاد کشورهای اسلامی - عربی، پیوند استراتژیک ایران و عربستان
۲	تدوین استراتژی مناسب برای حل و فصل بحرانها، تقویت دیپلماسی، همکاری با سازمان ملل و سایر سازمانهای منطقه ای
۳	تقویت بنیه سیاسی - اقتصادی فلسطین، تحریم همه جانبه اسرائیل از سوی کشورهای منطقه
۴	آگاهی مردم کشورهای اسلامی - عربی از منافع ملی خود و رسیدن به استقلال واقعی
۵	مشارکت و کمک به روند صلح اعراب و اسرائیل، تشکیل حکومت فلسطینی از طریق برگزاری رفراندوم
۶	عمل به وصیت نامه سیاسی حضرت امام (ره) و تداوم انتفاضه به شیوه کنونی و افزایش هزینه های دفاع آمریکا از صهیونیسم
۷	توسعه درون زا و افزایش سطح علمی و فرهنگی مردم ایران جهت نیل به استقلال سیاسی - اقتصادی
۸	تازمانی که آمریکا دست از پشتیبانی اسرائیل برندارد، بحران فلسطین حل ناشدنی است
۹	حاکم شدن عقل و منطق و واقع گرایی بر سیاست داخلی و خارجی اسرائیل
۱۰	ایجاد یک نظام چند قطبی (عصر آسیایی)، فعال کردن چین و روسیه در منطقه
۱۱	تنها امدادهای غیبی و دست الهی می تواند بحرانهای منطقه ای را رفع کند
۱۲	ارایه کمک و حمایت فرهنگی به مردم افغانستان

جدول شماره ۳۳: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد چگونگی حل و فصل بحرانهای منطقه، به تفکیک جنس (سؤال هشتم)

ردیف پاسخها	مرد		زن		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۶۹	۲۵	۷	۲۵	۷۶ (۲۵٪)
۲	۴۵	۱۶	۸	۲۸,۵	۵۳ (۱۷٪)
۳	۴۲	۱۵	۴	۱۴,۵	۴۶ (۱۵٪)
۴	۴۲	۱۵	—	—	۴۲ (۱۴٪)
۵	۱۴	۵	۵	۱۸	۱۹ (۶٪)
۶	۱۲	۴	—	—	۱۲ (۴٪)
۷	۱۱	۳,۵	—	—	۱۱ (۴٪)
۸	۸	۳	۱	۳,۵	۹ (۳٪)
۹	۴	۱,۵	۱	۳,۵	۵ (۲٪)
۱۰	۳	۱	—	—	۳ (۱٪)
۱۱	۲	۱	—	—	۲ (۱٪)
۱۲	۱	۰	—	—	۱ (۰,۳٪)
۱۳	۲۸	۱۰	۲	۷	۳۰ (۱۰٪)
جمع	۲۸۱	۱۰۰	۲۸	۱۰۰	۳۰۹ (۱۰۰٪)

جدول شماره ۳۴: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد چگونگی حل و فصل بحرانهای منطقه، به تفکیک سن (سؤال هشتم)

ردیف پاسخها	۳۰-۳۹		۴۰-۴۹		۵۰-۵۹		۶۰ و بالاتر		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۱۷	۲۱	۳۱	۲۷	۲۰	۲۶	۸	۲۳	۷۶
۲	۱۹	۲۳	۱۷	۱۵	۱۱	۱۴,۵	۶	۱۷	۵۳
۳	۱۰	۱۲	۲۰	۱۷	۱۳	۱۷,۵	۳	۸,۵	۴۶
۴	۷	۸	۲۰	۱۷	۹	۱۲	۶	۱۷,۵	۴۲
۵	۱۲	۱۵	۲	۱,۵	۴	۵	۱	۳	۱۹
۶	۲	۲,۵	۷	۶	۲	۲,۵	۱	۳	۱۲
۷	۳	۴	۱	۱	۳	۴	۴	۱۱	۱۱
۸	۴	۵	۳	۲,۵	۱	۱,۵	۱	۳	۹
۹	—	—	۲	۱,۵	۲	۲,۵	۱	۳	۵
۱۰	۱	۱,۵	۲	۱,۵	—	—	—	—	۳
۱۱	—	—	۱	۱	۱	۱,۵	—	—	۲
۱۲	—	—	۱	۱	—	—	—	—	۱
۱۳	۷	۸	۹	۸	۱۰	۱۳	۴	۱۱	۳۰
جمع	۸۲	۱۰۰	۱۱۶	۱۰۰	۷۶	۱۰۰	۳۵	۱۰۰	۳۰۹

جدول شماره ۳۵: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد چگونگی حل و فصل بحرانهای منطقه، به تفکیک مدرک تحصیلی (سؤال هشتم)

ردیف پاسخها	دکتر		فوق لیسانس		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	۵۰	۲۴	۲۶	۲۷	۷۶
۲	۳۵	۱۶,۵	۱۸	۱۹	۵۳
۳	۲۸	۱۳	۱۸	۱۹	۴۶
۴	۳۳	۱۶	۹	۹	۴۲
۵	۱۳	۶	۶	۶	۱۹
۶	۸	۴	۴	۴	۱۲
۷	۹	۴	۲	۲	۱۱
۸	۴	۲	۵	۵	۹
۹	۳	۱	۲	۲	۵
۱۰	۲	۱	۱	۱	۴
۱۱	۱	۰,۵	۱	۱	۲
۱۲	—	—	۱	۱	۱
۱۳	۲۶	۱۲	۴	۴	۳۰
جمع	۲۱۲	۱۰۰	۹۷	۱۰۰	۳۰۹

جدول شماره ۳۶: توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد چگونگی حل و فصل
بحرانهای منطقه به تفکیک رشته تحصیلی (سوال هشتم)

ردیف پاسخها	گروه فنی مهندسی		گروه علوم پایه		گروه کشاورزی و منابع طبیعی		گروه علوم انسانی		گروه هنر		گروه علوم پزشکی		جمع
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱	۹	۲۳,۵	۳	۱۳	۱	۱۱	۶۰	۲۶	—	—	۳	۲۷,۵	۷۶
۲	۳	۸	۷	۳۱	۱	۱۱	۴۱	۱۸	—	—	۱	۹	۵۳
۳	۷	۱۸	۱	۴,۵	—	—	۳۶	۱۶	—	—	۲	۱۸,۵	۴۶
۴	۶	۱۶	۳	۱۳	۱	۱۱	۳۱	۱۴	—	—	۱	۹	۴۲
۵	۲	۵	—	—	۳	۳۳,۵	۱۳	۶	—	—	۱	۹	۱۹
۶	۳	۸	۱	۴,۵	—	—	۷	۳	—	—	۱	۹	۱۲
۷	۱	۳	۲	۸	—	—	۸	۳	—	—	—	—	۱۱
۸	۲	۵	—	—	—	—	۷	۳	—	—	—	—	۹
۹	—	—	—	—	—	—	۴	۲	—	—	۱	۹	۵
۱۰	۱	۳	—	—	—	—	۲	۱	—	—	—	—	۳
۱۱	—	—	—	—	—	—	۲	۱	—	—	—	—	۲
۱۲	—	—	—	—	—	—	۱	۰	—	—	—	—	۱
۱۳	۴	۱۰,۵	۶	۲۶	۳	۳۳,۵	۱۶	۷	—	—	۱	۹	۳۰
جمع	۳۸	۱۰۰	۲۳	۱۰۰	۹	۱۰۰	۲۲۸	۱۰۰	—	—	۱۱	۱۰۰	۳۰۹